

Amsterdam/Utrecht, 5 april 2012

Aan: De leden van de Commissie voor
Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

Geacht Kamerlid,

Graag willen wij uw aandacht vragen voor een onderwerp dat op de agenda van het AO over MVO van 11 april a.s. staat: *'Inspanningen van het bedrijf C&A op het gebied van betere arbeidsomstandigheden en het Sumangalisysteem in de Zuid Indiase textielsector.'*

Op 23 november 2011 heeft de staatssecretaris daarover een brief naar de Kamer gestuurd⁽¹⁾. De aanleiding daarvoor waren de vragen die door Kamerlid Ferrier tijdens het vragenuur op 24 mei 2011⁽²⁾ zijn gesteld over het rapport *'Captured by Cotton'*⁽³⁾ van SOMO en de Landelijke India Werkgroep en de publiciteit die dit rapport kreeg in de Nederlandse pers.

Wij stellen met tevredenheid vast dat de staatssecretaris in zijn brief van 23-11-2011 aangeeft dat hij aan zijn Indiase collega Singh van *Corporate Affairs* heeft aangeboden om bedrijven te ondersteunen om het zogenoemde Sumangalisysteem – een systeem van slecht betaalde gebonden arbeid, ook van meisjes - uit te bannen. Staatssecretaris Singh heeft dit aanbod aangenomen. Ook beloofde de staatssecretaris dat de Nederlandse ambassade in India op dit onderwerp zal samenwerken met C&A almede met andere ambassades teneinde ook met internationale kledingmerken deze kwestie aan te pakken.

Nieuw rapport 'Maid in India': enige verbetering maar structurele problemen onopgelost

SOMO en de Landelijke India Werkgroep (LIW) zullen binnenkort een nieuw rapport publiceren (*'Maid in India'*) waarin de huidige situatie bij dezelfde vier grote geïntegreerde (van katoen tot kleding) textielbedrijven wordt geschetst alsmede de initiatieven die door individuele kledingmerken en samenwerkingsverbanden van bedrijven zijn genomen. Een voorproef daarvan is te vinden in het document *Still 'Captured by Cotton'* waarin op algemeen niveau de situatie bij de vier bedrijven wordt geschetst. U vindt het document hier: <http://www.indianet.nl/pdf/StillCapturedByCotton.pdf>.

Uit het nieuwe onderzoek blijkt dat er enige verbetering is bij de Indiase bedrijven. De lonen zijn wat gestegen, evenals het bedrag dat de werknemers aan het eind van hun contract krijgen. Eén bedrijf werft geen werknemers onder de 18 jaar meer. De leefomstandigheden van de meisjes/jonge vrouwen in de *hostels* zijn wat verbeterd en zij kunnen nu af en toe de *hostel compound* verlaten.

Echter, de grote structurele problemen zijn nog volop aanwezig. Er wordt vooral geworven onder kwetsbare Dalit ('kasteloze') meisjes die een relatief makkelijke prooi zijn voor de 'koppelbazen' die in de dorpen met mooie beloften arbeidskrachten werven. De werkdagen blijven extreem lang (in extreme gevallen 24 uur aan één stuk), de meisjes/vrouwen zijn regelmatig het slachtoffer van fysiek en seksueel geweld en kunnen nergens hun recht halen. In drie bedrijven hebben de lokale onderzoekers meisjes van 13 en 14 jaar oud gevonden.

Uit het rapport blijkt dat een grote groep Europese en Amerikaanse bedrijven afneemt bij de onderzochte fabrieken. Een aantal bedrijven, waaronder C&A, heeft stappen ondernomen om deze ernstige arbeidsschendingen aan te pakken. Zo meldt C&A dat het nu ook de spinnerijen – een eerdere schakel in de textielketen – aanspreekt en daar controleert en dat er wordt gewerkt aan de kwestie van de excessieve arbeidstijden. C&A werkt tevens samen met andere bedrijven en initiatieven om de situatie te veranderen. Echter, veel bedrijven, waaronder ook diverse bedrijven die actief zijn op de Nederlandse markt, waaronder Diesel, doen weinig of niets. Meer dan de helft van de aangeschreven

bedrijven heeft overigens niet gereageerd op ons verzoek om een reactie op het nieuwe concept rapport.

Wat kan de Nederlandse overheid doen

Het bovenstaande maakt duidelijk dat het probleem ernstig en structureel van aard is en dat inspanningen van meer partijen nodig zijn om de situatie te veranderen. De belangrijke eerste aanzet daartoe van de Nederlandse regering zou een stevig vervolg moeten krijgen. Wij stellen daarbij het volgende voor:

1. Ontwikkel op basis van de toezegging van de Indiase regering samen met hen een programma om de arbeidsrechtenschendingen bij Indiase textielbedrijven die aan in Nederland actieve kledingmerken leveren, aan te pakken en doe dit samen met vertegenwoordigers van andere landen die kleding uit India importeren. Een belangrijk onderdeel daarvan is het maken van concrete afspraken met de regering van de deelstaat *Tamil Nadu* om de schending van arbeidsrechten gefaseerd op te lossen. Deze afspraken zouden ook moeten vastleggen én controleren wat lokale en internationale bedrijven minimaal moeten doen. Het betrekken van lokale maatschappelijke organisaties – waaronder vakbonden, NGO's en werkgeversorganisaties – is daarbij noodzakelijk om succesvol te zijn.
2. Een programma van aanpak als hierboven bepleit moet ook twee kwesties adresseren die mede oorzaak zijn van deze vorm(en) van gedwongen arbeid (en ook voor regering en/of Kamer beleidsprioriteiten zijn): gender- en kastendiscriminatie. Het feit dat vooral Dalit meisjes het slachtoffer zijn spreekt daarbij boekdelen. Eén mogelijkheid zou zijn om programma's van NGO's te steunen - waaronder rechtshulp, scholing en kredieten – voor meisjes en vrouwen met een Dalit of andere lage kaste achtergrond.
3. Spreek de branche-organisaties – waaronder de RND en Modint-Mitex - aan om een actievere rol te spelen bij het informeren en mobiliseren van hun leden om mee te werken - zowel via individuele als gezamenlijke activiteiten - aan het uitbannen van het Sumangalsysteem en andere arbeidsrechtenschendingen in de Zuid-Indiase kledingindustrie. De brancheorganisaties erkennen weliswaar het probleem, maar voelen zich als collectief nog te weinig gezamenlijk verantwoordelijk voor misstanden in hun sector. De staatssecretaris zou met de branche-organisaties daarover in gesprek moeten gaan, een meerjarenafpraak kunnen maken en hen vragen verslag te doen van hun inspanningen en resultaten.
4. Kaart deze kwestie aan op Europees niveau om gezamenlijk met de EU (en haar Delegatie in New Delhi) en de lidstaten deze kwestie bij de Indiase regering aan de orde te stellen, importerende bedrijven in de diverse EU-landen indringend op de kwestie aan te spreken en controleren op resultaten én publiek te maken wat de resultaten daarvan zijn.

Wij vragen u staatssecretaris Bleker te verzoeken bovenstaande voorstellen in de praktijk te brengen en de Kamer over de resultaten daarvan halfjaarlijks te informeren.

Met vriendelijke groet,

Gerard Oonk, directeur Landelijke India Werkgroep
(contactpersoon: 030-2321340; email: g.oonk@indianet.nl)

mede namens:
Ronald Gijsbertsen, directeur SOMO

-
- (1) brief staatssecretaris Bleker (EL&I) aan Kamer: <http://www.indianet.nl/pdf/br111123.pdf>
 - (2) vragenuur import producten kinderarbeid, 24 mei 2011: <http://www.indianet.nl/pdf/vr110524.pdf>
 - (3) rapport *Captured by Cotton* (SOMO/LIW): <http://www.indianet.nl/CapturedByCotton.html>